

ВАЖЛИВІСТЬ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ: ПРОБЛЕМИ, РІШЕННЯ, АРГУМЕНТИ

*Коваль О. В., здобувач ступеня доктора філософії
Науковий керівник: Зачосова Н. В., д. е. н., професор
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького*

Економічні умови, в яких функціонують вітчизняні суб'єкти господарювання, характеризуються такими якісними ознаками, як фінансова нестабільність, зруйнована архітектоніка бізнес-середовища, агресивний вплив ризиків індустрії 4.0. Перераховані фактори провокують нові виклики для CEO та топ-менеджменту підприємницьких структур різних видів діяльності та економічних секторів, пов'язані з забезпеченням сталого розвитку підприємств у стратегічній перспективі [1].

Якісне забезпечення економічної безпеки демонструє причинно-наслідковий зв'язок із високим рівнем ефективності використання потенціалу суб'єктів господарювання, стратегія яких із самого моменту їх створення та інтеграції у ринкове середовище має будуватись із урахуванням вимоги безпеки. Стан економічної безпеки є тим параметром, що визначає здатність підприємства працювати тривалий час без суттєвого ризику втрати платоспроможності, фінансової стійкості, а у перспективі – ймовірності банкрутства та ліквідації. Стратегічне управління з позиції забезпечення економічної безпеки має спрямовуватись на досягнення стратегічних цілей підприємств, зокрема, на визначення реальних масштабів діяльності, забезпечення довгострокових конкурентних переваг, тощо, в таких, сформованих управлінським персоналом суб'єкта господарювання, умовах, що гарантують наявність мінімальної кількості загроз для успішної реалізації цього процесу в прогнозованому майбутньому.

Управління економічної безпеки у вітчизняній практиці має несистемний характер і реалізується фрагментарно, ситуативно, як реакція або відповідь на загрозу, що уже чинить негативний вплив на ресурси та інтереси підприємства і зацікавлених у результатах його діяльності осіб. Необхідно перейти до попереджувальної практики забезпечення економічної безпеки, що будуватиметься на заходах упередження щодо дії загроз на господарський стан підприємницьких структур. Саме тому потрібно звернути увагу на розробку стратегій та власне організацію стратегічного управління системою

економічної безпеки підприємств, яке є базовим поняттям у сучасному безпекознавстві.

Для організації системи ефективного стратегічного управління економічною безпекою суб'єктів господарювання науковці та топ-менеджери вітчизняних підприємств спільно і у найближчій перспективі мають поставити перед собою та виконати такі завдання:

- встановити місце стратегічного управління економічною безпекою у системі менеджменту суб'єктів господарювання різних розмірів і форм власності;

- здійснити критичний огляд методичних засад і сучасних механізмів стратегічного управління економічною безпекою суб'єктів господарської діяльності;

- оцінити наявні стратегії управління економічною безпекою підприємницьких структур у вітчизняній та світовій практиці; встановити їх переваги та недоліки, враховуючи економічні умови реалізації векторів їх фінансово-господарської діяльності;

- проаналізувати стан організації та рівень економічної безпеки суб'єктів господарювання на поточний момент часу та у ретроспективі;

- встановити перелік і класифікувати загрози, виклики та вразливості системи економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності із використанням карт ризиків і методів експертної оцінки;

- визначити патерни діагностики ефективності стратегічного управління системою економічної безпеки суб'єктів господарювання;

- розробити стратегії управління системою економічної безпеки для різних сценаріїв розвитку суб'єктів господарювання із урахуванням необхідності балансування інтересів основних груп їх стейкхолдерів.

Наведений перелік заходів сприятиме успішному вирішенню завдання розробки та обґрунтування науково-методичних підходів і практичних рекомендацій щодо організації та реалізації підходів до стратегічного управління системою економічної безпеки суб'єктів господарювання. Однак, у науковій площині уже зараз необхідно ініціювати проведення досліджень щодо поглиблення теоретичних підходів до формування системи економічної безпеки суб'єктів господарювання на засадах балансування інтересів стейкхолдерів бізнес-структур і в умовах обмеженості вільних ресурсів для забезпечення комплексності її будови; розробки механізмів оцінювання показників рівня ефективності управлінських рішень як

інформаційного забезпечення процесу стратегічного управління системою економічної безпеки суб'єктів господарювання, що ґрунтуватимуться на збалансованому поєднанні математичних і експертних методів дослідження; доповнення існуючих класифікацій ризиків, загроз, небезпек і викликів для системи економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності із врахуванням особливостей тенденцій індустрії 4.0; перегляду класичних функцій менеджменту, завдання реалізації яких управлінським персоналом суб'єктів господарської діяльності мають бути конкретизовані на основі необхідності забезпечення потреб своєчасної ідентифікації загроз і викликів для підприємств і організації належної реакції на їх виникнення та прояв негативного впливу на процеси задоволення інтересів стейкхолдерів.

Література.

1 Zachosova N.V. Financial Security: Problems of Operational and Strategic Management, Risks and Peculiarities of Public Administration. Przeworsk: WSSG, 2019. 114 p.

МІСЦЕ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ В УПРАВЛІННІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ

Коваленко А. О., здобувач ступеня доктора філософії

Науковий керівник: Зачосова Н. В., д. е. н., професор

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

В основі національної безпеки, зокрема її економічної складової, перебуває ефективна безперервна діяльність підприємств, які належать до різних стратегічно важливих секторів економічної системи. З метою вирішення проблеми налагодження дієвого механізму управління фінансово-економічною безпекою їх діяльності, є доцільним більш глибоке вивчення основних аспектів забезпечення реалізації цього процесу.

Проблеми менеджменту фінансово-економічної безпеки підприємств піднімаються у роботах сучасних науковців [1, 2, 3]. Кадрова складова є важливим елементом системи забезпечення фінансово-економічної безпеки господарських структур, що визначає необхідність дослідження кадрової політики та кадрового потенціалу у процесі економічного розвитку [4]. Водночас, роль і значення